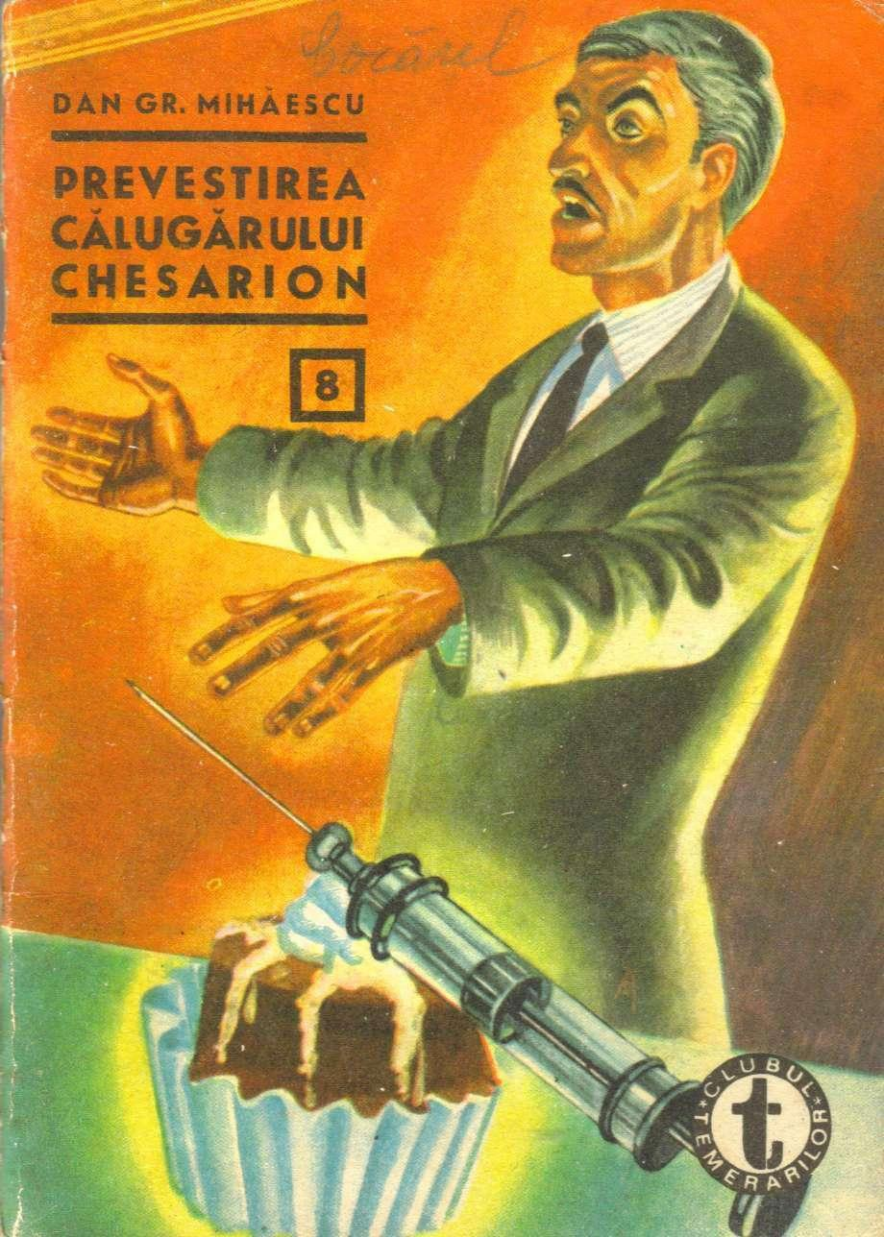
DAN GR. MIHĂESCU
PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION
8
CLUBUL TEMERARILOR

DAN GR. MIHĂESCU

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

EDITURA TINERETULUI

Coperta de ALBIN STĂNESCU

SESIZARE DESPRE O CRIMĂ

Cazul acesta ciudat l-am întîlnit în primii ani de activitate în miliția judiciară. Dacă mă gîndesc bine, nici astăzi, după atîta timp, nu pot așeza toate amănuntele în înlănțuirea lor firească. Crime perfecte, e bine cunoscut de toată lumea, nu există și, totuși... Dar să nu anticipez.

Ciudata poveste a început într-o toamnă. În anul acela a fost o toamnă confuză. Ba te încălzea un soare bun, cu lumina dulce, ba ploua și era frig. Dacă plecai de acasă în haină te prindea ploaia pe drum și se lăsa frig de-ți clănțăneau dinții. Cînd plecai cu pardesiu și fular, nu se clintea un nor, te frigea soarele și făceai baie de aburi.

Arborii se găseau în aceeași încurcătură. În jurul lor, pe pămînt, putrezeau frunzele veștede, iar sus, pe crengi, alte frunze musteau încă de clorofilă.

Îmi amintesc că în dimineața cînd am fost sesizat despre moartea doctorului Olteanu, am plecat la serviciu pe jos. Soarele răsărise luminos, ispititor și cald. În stradă am avut senzația unei mari întîmplări. Trotuarele erau invadate de copii și flori.

Sute de copii împovărați de buchete uriașe. Predominau crizantemele cu bulgării lor de petale : mici explozii albe, galbene, violete, sau de un roșu stins.

Pași mărunți, grăbiți, zarvă, ghiozdane cu miros puternic de piele și haine noi. Copiii erau vioi, vorbăreți și rîsetele nu conteneau. Doar pe chipurile cîtorva se citea spaima de necunoscut. Însoțitorii lor, părinții, alternau între emoție și nostalgie.

Prima zi de școală ! Veți zice că spectacolul este același în fiecare toamnă. Pe mine mă tulbură de fiecare dată.

Altceva vreau, însă, să povestesc. O întîmplare nostimă și de necrezut.

În fața mea mergea un grup de persoane vorbind în gura mare și de-a valma. Fără voie am auzit tot ce spuneau. Erau două femei, una în vîrstă, cealaltă tînără, care semănau leit. Probabil mama și fiica. Le însoțea un bărbat gras, cu mers săltăreț. Femeia tînără era mai vorbăreață.

— Vasile, n-ai uitat sandvișurile ?

— Două cu șuncă, două cu unt. Sînt în ghiozdan !

— Și-un măr, două, i-ar fi prins bine copilului...

— Are ! confirmă bătrîna. Mititelul ! Tot timpul mă gîndesc cum o să se simtă el singur, fără noi. Mai ales că-i prima zi...

Grasul, după toate aparențele tatăl copilului, își tamponă cu batista fruntea asudată și numai după aceea își contrazise soția :

— Cum adică singur ? Sînt atîția copii...

— Ce ușor îți vine ție ! Parcă n-ai ști cît e Răducu de sensibil...

Au tăcut cu toții, preț de cîteva secunde. Mi-am închipuit că se gîndește fiecare, în tihnă, la sensibilitatea lui Răducu. Bătrîna a terminat, prima, cu gîndurile și a întrebat, cu gravitatea unei replici din „Antigona" :

— Florico, Vasile, oare n-am uitat nimic ?

Vasile îi dădu cele mai temeinice asigurări :

— Nimic ! Absolut nimic ! Robotesc de la 4 dimineața...

Deodată, bătrîna s-a oprit în loc și a început să țipe :

— Vasileee ! și apoi iar, scurt, mai potolit, pe undeva duios : Vasile !

Grasul și femeia tînără încremeniră lîngă un burlan. Bătrîna reveni, sfîrșită :

— Vasile !... Copilul !... Am uitat acasă copilul !...

Am rîs pînă în poarta miliției. Întîlnindu-ne, la intrare, ofițerul de serviciu mi-a adus la cunoștință că mă așteaptă un „caz". O femeie în doliu vroia să-mi vorbească și am invitat-o în biroul meu. Strîns sub o năframă neagră, părul ei de un alb sclipitor făcea, parcă, o pată de lumină. Mi s-a adresat cu o perfectă stăpînire de sine. Nu s-a pierdut în amănunte, mi-a vorbit direct :

— Domnule căpitan, eu sînt mama doctorului Gabriel Olteanu. Am venit la dumneavoastră pentru că sînt convinsă că fiul meu a fost ucis!

Mă privea insistent, căutînd să afle de pe fața mea o confirmare. I se părea, poate, că toată lumea știe cîte ceva despre moartea fiului ei și că i se ascund adevăratele împrejurări. Firește că nu știam nimic, era prima oară cînd auzeam numele doctorului Olteanu.

— Iertați-mă, dar sînt obligat să vă atrag atenția că faceți o declarație extrem de gravă... Să nu mai vorbim despre dovezile pe care ea le comportă...

I se citea în priviri că socotea neștiința mea o prefăcătorie.

— Ce dovezi?... De ce nu i-au făcut autopsia?... Ce tot îi dădeau zor cei de la spital că Gabriel era bolnav?... Eu știu cel mai bine!

— Ați cerut dumneavoastră să i se facă autopsia?

— Bineînțeles!... Poate nu de ajuns de stăruitor.

— Cui v-ați adresat?

— Doctorului Precup, prieten bun cu Gabriel. Dădea din colț în colț, căutînd argumente. Că diagnosticul e clar, că fiului meu nu-i plăcea să fie îngrijit de medici, că nu suporta nici măcar o injecție... Și atunci, spunea el, autopsia ar fi fost un act de impietate...

— Unde lucrează doctorul Precup?

— La clinica „Profesor Dr. Bogdan Argeșeanu"!

— Bine, doamnă, dar cine ar fi avut interesul să-l omoare pe fiul dumneavoastră ?

— Nu știu ! De aceea am venit la miliție. Dacă s-ar mai putea face, acum, autopsia...

Am încercat s-o liniștesc, dar n-am reușit. După plecarea ei, nedumerirea mea a sporit. Cum de i-a încolțit în minte o bănuială atît de gravă ? Înțeleg, o copleșise disperarea, revolta pentru moartea unicului ei fiu. O moarte pe care o judeca cu inima ei de mamă, care i se părea absurdă și nedreaptă. În fața morții celor dragi oamenii reacționează divers, dar subiectiv. Ce gînd a declanșat ideea omorului ? Ce amănunt ciudat ?

Din punctul de vedere al profesiunii mele, în mai toate cazurile asemănătoare intervin patru ipoteze : moarte naturală, accident, sinucidere sau crimă. La început toate par la fel de posibile. Pentru descoperirea celei adevărate sînt necesare, uneori, eforturi îndelungate, obositoare. Alteori, este de ajuns un amănunt mic, cît un vîrf de ac. Și nu apelez întîmplător la comparația cu vîrful de ac.

Cu cîteva luni în urmă l-am însoțit la un „caz" pe maiorul Dinescu, șeful meu. Totul părea nemaipomenit de simplu. O fată, o dactilografă, s-a sinucis. S-au găsit în odaia ei paharul din care a băut otravă și lîngă el, pe masă, cheia cu care încuiase ușa pe dinăuntru. Nimic nu lăsa să se întrevadă o altă ipoteză decît a sinuciderii. Și, totuși, după ce odaia

a fost cercetată, centimetru cu centimetru, a apărut un amănunt. O înțepătură de ac pe suprafața mesei din mijlocul odăii. Mai tîrziu, punînd acest amănunt în legătură cu altele, s-a descoperit că este vorba despre o crimă.

Ucigașul îi oferise victimei o băutură otrăvitoare și pentru a înscena sinuciderea a înfipt un ac cu gămălie în masă, apoi a legat de el un fir lung de ață pe care l-a tras afară prin gaura burlanului, care dădea în curte. A încuiat ușa, pe dinafară și a dat drumul cheii pe firul de ață. Cheia a căzut în mijlocul mesei. I-a mai rămas să tragă ața, cu ac cu tot, și dus a fost. Descoperirea crimei a pornit de la un amănunt, un vîrf de ac.

Care va fi, însă, amănuntul revelator în cazul de care abia luasem cunoștință ? Se va ivi vreun astfel de amănunt ?

Pentru a putea cere Procuraturii deshumarea cadavrului aveam nevoie de unele date. Trebuiau cercetate, în primul rînd, actele medicale care constatau decesul lui Gabriel Olteanu. Deocamdată, ipoteza numărul unu era moartea naturală.

Primele verificări impuneau prezența medicului judiciar, care a fost de părere că numai autopsia poate confirma, sau infirma, diagnosticul inițial. Procuratura a admis cererea noastră.

Despre rezultatele autopsiei am avut o convorbire interesantă cu doctorul Grigoriu, medicul judiciar.

Mărturisesc că, în timpul discuției, doctorul Grigoriu m-a agasat. Nu se așeza pe scaun, ca oamenii. Se rezema de cîte un birou și vorbea cu ochii pe fereastră, lăsînd impresia că nu bagă de seamă dacă îl asculți. Parcă vorbeai singur. Asta mai treacă-meargă, dar mă scotea din sărite și faptul că își răsucea cîte un nasture de la haină, pînă pocnea ața. Apoi începea în sens invers. Aș fi dorit, foarte mult, să i se rupă nasturele, măcar o singură dată, să mă pot bucura.

— Așadar — începu el — examenul sumar al tegumentelor lasă să se vadă urmele unor numeroase înțepături pe coapse și antebraț. Probabil injecții...

— Asta corespunde cu declarațiile colegilor de spital. Olteanu suferea de ficat și își potolea crizele cu morfină.

— Vorbe !...

— Nu înțeleg ce vrei să spui ?

— Am găsit, într-adevăr, leziuni pe ficat, dar numai cele provocate de otravă !

— Stai ușor, doctore ! Care otravă ?... Va să zică, după părerea dumitale, Olteanu a fost otrăvit ?

— Cam așa ceva ! Sau s-a sinucis. În orice caz, pînă în ziua morții era la fel de sănătos ca oricare dintre noi.

— Sănătos, spui ? Și înțepăturile ?

— Misterul obligatoriu din orice afacere polițistă.

— Te rog să te uiți la mine cînd vorbim. Ce dracu', nu merit chiar nici o privire ?

— Ba da ! Eşti frumos, semeni cu Elvis Presley !

— Orice mi-ai zice, astăzi nu reuşeşti să mă scoţi din pepeni.

— Îţi promit că n-am să încerc... Zici că Olteanu îşi făcea injecţii cu morfină ? Nu se cunoaşte ! Ciuruit cum e, ar fi însemnat să-şi introducă o cantitate uriaşă de stupefiante în organism. Asta ar fi lăsat urme, ori...

— Dar îşi făcea injecţii ?

— Pot să jur !

— Cu ce anume ?

Doctorul nu-mi răspunse. Se chinuia să-şi aprindă ţigara cu o brichetă care refuza să-l asculte. Se confirmau încă o dată cuvintele, nu ştiu cui, că bricheta a fost inventată ca să sublinieze importanţa chibritului. N-am văzut încă o brichetă care să se aprindă la prima declanşare.

M-am despărţit de doctorul Grigoriu şi, în aceeaşi zi, intrigat de părerile lui, am făcut o vizită la spitalul unde lucrase Gabriel Olteanu.

Omul cel mai potrivit pentru relaţii mi s-a părut a fi asistenta lui. Am stat de vorbă chiar în laboratorul defunctului.

— De la moartea bietului domn doctor n-a mai intrat nimeni aici. N-avem un alt medic specialist, trebuie să fie adus cineva, mă informă asistenta.

Cuvintele ei erau străbătute de un regret sincer. Cînd a spus că de la moartea lui Olteanu n-a mai

intrat nimeni în laborator, a îmbrățișat totul cu privirea, supărată, parcă, pe fiecare obiect din încăpere, mirată că biroul stă tot lîngă fereastră, că stativele cu eprubete au aceeași aliniere, că toate sînt la fel ca înainte, ca și cum obiectele ar fi putut fi vinovate de trădare. Între zidurile înalte ale laboratorului, între mobilele albe și austere, asistenta părea și mai mică și mai slăbuță decît era în realitate. O biată bătrînică, încredințîndu-ți o durere. Am simțit nevoia s-o întreb dacă s-a înțeles bine cu doctorul Olteanu.

— Foarte bine, era un om deosebit de bun. Numai cînd avea crize...

— Ce se întîmpla cînd avea crize ?

— În ultima vreme avea crize destul de dese. Se liniștea numai cu injecții...

— Dumneata i le făceai ?

— Nu lăsa pe nimeni să pună mîna pe el. Singur și le administra.

— Dar fiolele ? Ce făce cu fiolele ?

— Le arunca aici, în cutia asta !

— De cînd n-ai golit-o ?

— De cînd s-a prăpădit domn'doctor.

— Te superi dacă te rog s-o golim acum ?

— Nu sînt eu așa de supărăcioasă... Poftim !... Țineți dumneavoastră puțin de capac...

— Astea sînt ?

— Astea !

— Pot să iau una cu mine ?...

— Păi sînt toate sparte !

— Cu atît mai bine. O învelim frumușel în hîrtia asta și poate că îmi va fi de folos...

— Dacă vreți dumneavoastră...

— Dar te-am reținut destul... A, să nu uit ! Fii bună și dă-mi și cîteva rețete în alb.

— Din biroul lui domn' doctor ?

— De acolo... Ce antet au ?

— Al nostru, al spitalului nostru. Clinica „Profesor Doctor Bogdan Argeșeanu".

— Mulțumesc !... În ultimul timp, doctorul Olteanu mai dădea consultații ?

— Foarte rar. Lucra mai mult în laborator. Îl ajuta pe domn' doctor Precup.

— Cercetări, studii ?

— Da, un medicament nou, pentru tratamentul ulcerului...

Întors la birou, de voie, de nevoie, a trebuit să iau iarăși legătura cu medicul nostru judiciar. L-am rugat să vină la mine și i-am arătat fiola.

— E limpede, băiatule. Scrie și pe ea : cacodilat de sodiu.

— Asta ce mai e ?

— Un întăritor nervos. Apă de ploaie !...

— Va să zică, nu-i morfină ?

— Nici gînd ! Din astea îți poți face și tu cîte vrei.

— Știi că devine interesant ? Va să zică...

— Îți cam place vorba asta...

— Care ?

— „Va să zică".

— Ai dreptate, uneori mă repet... Va să zică...

Am izbucnit amîndoi în rîs.

Văzînd pe biroul meu rețetele în alb, Grigoriu mă privi întrebător.

— Nici eu nu știu bine de ce le-am luat. Erau prea multe și asistenta mi-a spus că doctorul Olteanu dădea foarte rar consultații...

La plecare, medicul judiciar n-a uitat să-mi atragă, încă o dată, atenția :

— Doctorul Olteanu lăsa să se creadă despre el că e bolnav și că își face injecții cu morfină.

— De ce ținea să treacă în ochii colegilor drept bolnov de ficat ?

— Nu cred să-ți pot răspunde. Ghicitoarea mea a devenit indisponibilă, pentru vreo doi ani...

Mărturisesc că asemenea glume mă indispun și am fost fericit cînd l-am văzut pe Grigoriu plecat. Mi-am întocmit un plan de audieri, l-am consultat asupra lui pe maiorul Dinescu și, de comun acord, am convenit să mă interesez, mai întîi, de felul în care a trăit doctorul Olteanu. Am început cu audierea fostei lui soții, o femeie foarte atrăgătoare. La prima vedere făcea impresia femeii ideale pentru o căsnicie. Nu o „nevastă" în sensul ironic al cuvîn-

tului, ci o femeie cu care fiind căsătorit poţi stîrni invidii. Cu toate astea, am aflat că, dincolo de aparenţe, ea n-a avut o căsnicie fericită cu doctorul Olteanu. Din mărturisirile pe care mi le-a făcut am reţinut că, în ultima vreme, soţul ei devenise foarte irascibil, grosolan, ajungînd pînă acolo încît, în vreo două rînduri, a ridicat chiar mîna s-o lovească.

— Aveam senzaţia că duce o viaţă dublă, îmi spuse Ioana Olteanu.

— Vă gîndiţi la o altă femeie ?

— Nu... nu ştiu nimic.

— Ce anume v-a sugerat că ar duce o viaţă dublă ? Ce înţelegeţi prin asta ?

— Poate nu m-am exprimat bine... Se purta altfel decît înainte... Părea preocupat de ceva, neliniştit... Nu mai avea de loc timp liber... Uneori se împiedica de mine prin casă şi, parcă, se mira că mă găseşte acolo. Era acasă numai prin prezenţă fizică...

— N-aţi încercat să vorbiţi cu el ?

— Am încercat în cîteva rînduri, dar a refuzat să-mi dea vreo explicaţie. I-am propus să divorţăm. N-a vrut, mi-a cerut să am răbdare că îşi va reveni...

— Din ce să-şi revină ?

— Tocmai asta n-am aflat.

— Poate că era obosit, prea solicitat de cercetările la care lucra în laborator...

Ca şi cum n-ar fi auzit întrebarea, Ioana Olteanu îşi cerceta lacul de pe o unghie cu o atenţie exage-

rată. Am observat că mîna îi tremura ușor. Răspunsul ei se lăsa așteptat și am încercat să reînnod firul.

— Dumneavoastră cunoașteți, cel mai bine, viața lui...

— Tot ce am știut v-am spus, tovarășe căpitan! Nu cred că vă mai pot fi de folos cu ceva...

Am lăsat-o să plece, păstrîndu-mi convingerea că mai îmi este datoare cu unele detalii. Nu se cuvenea să forțez nota. Atît a vrut ea să-mi spună despre fostul ei soț. Cum să aflu ceea ce mi-a ascuns? Dar, între ceea ce vrem și ceea ce reușim, întotdeauna este un decalaj. Nu vedeam încă nici o soluție. M-am mărginit doar la unele investigații prin vecini. Ceva, ceva am reușit eu să aflu. M-a ajutat chiar o vecină a soților Olteanu. O femeie în vîrstă, un pic rea de gură, cu înfățișarea tipică a nevestelor de birtași din filmele neorealiste. Încolo, cumsecade.

Cînd am ajuns să discutăm despre soția doctorului Olteanu, a clătinat din cap, cu reproș.

— Adică, n-o știu eu pe madam Olteanu? Păi, stă două case mai încolo. Altminteri femeie curățică. Pantofi, pantofi, rochie mereu alta, mașină, mașină...

— Care mașină? Doctorul Olteanu nu avea mașină!

— Dumnealui, nu, săracu'. Avea altcineva, care o aștepta „à coté", vezi dumneata...

În clipa aceea, întreaga destăinuire a Ioanei Olteanu am privit-o dintr-un alt unghi. Ce poate fi mai demn de luat în seamă decît un prieten al soţiei unui om asasinat ? Am încercat să aflu cît mai multe amănunte :

— Vă amintiţi cum arăta maşina ?

— Foarte frumoasă ! Albastră !

— Ştiţi, cumva... Adică de unde să vă pricepeţi dumneavoastră...

— La ce ?

— La maşini. Am vrut să vă întreb dacă aveţi cumva idee ce marcă era maşina ?

— Ba ştiu. Jenică, bărbată-miu, zicea cîteodată : „Ia uite-o pe madam Olteanu, iar a întins-o cu afacerea Skoda".

— Era deci o Skoda !

— Sigur că da.

— Nu aţi reţinut, cumva, numărul ei...

— Dracu' s-a uitat la număr ? !... Da', ia stai... Nu vrei să te servesc cu o dulceaţă de coacăze ?...

— Nu, mulţumesc. De altfel, trebuie să plec.

— Să fi ştiut eu că vă interesează maşina !... Şi nu-i nici Jenică acasă. Îmi amintesc că mi-a spus odată : „Uite, Tinco, ce de cinciuri are ăla la numărul maşinii. Parcă-i carnetu' de note al lui fii-tu !"

Datorită glumei lui Jenică, locotenentul Ovidiu, ajutorul meu, a reuşit să indentifice, destul de repede, automobilul în cauză. Era vorba despre Skoda

cu nr. 25.515 — București, aparținînd lui Felix Precup, de profesiune medic. Mai mult, în dosarul său era consemnată și o contravenție proaspătă.

Mi s-a părut oportună o nouă întrevedere cu Ioana Olteanu și i-am dat telefon acasă, s-o invit. Auzindu-mi vocea, s-a arătat nedumerită. Ba chiar neplăcut impresionată. Mi-a promis că vine imediat și am citit în vocea ei o notă de neliniște.

Îmi amintesc că așteptînd-o, Alina, o colegă de la „evidență", m-a servit cu un măr grozav de mare, de roșu și de dulce. Sau, poate, așa mi s-a părut mie, fiindu-mi oferit de ea.

Ioana Olteanu a sosit mai repede decît am crezut. Graba asta însemna și curiozitate, pentru cele ce aveam să-i spun. Ajungînd să discutăm despre doctorul Precup, a simțit că eu știu unele lucruri. Asta am și vrut. Mai sinceră, de data aceasta, mi-a povestit o discuție care a avut loc între ea și Precup, cu trei zile înainte de moartea doctorului Olteanu. Am ascultat-o cu atenție și, după spusele ei, discuția s-a desfășurat cam astfel :

— Ioana, sincer vorbind, te suspectez că rostești cu prea multă ușurință cuvîntul „divorț".

— A devenit un imperativ, Felix. Și nu este o părere, este o certitudine.

— De cîți ani ne cunoaștem noi, Ioana ?

— Ai nevoie de amintiri ?

— Să-ți spun eu de cînd ne cunoșteam : de pe vremea cînd actualei doamne Olteanu i se spunea „aia mică, dintr-a opta".

— Nu știu unde vrei să ajungi, dar retrospectivele romantice sînt partea ta slabă.

— Întotdeauna noi am fost foarte buni prieteni... Numai prieteni. Nu-i așa, Ioana ?...

— Sîntem !

— Se cuvine, deci, să mă investești cu un minimum de încredere. Pretind asta !

— Ce vrei să fac ?

— Nu te grăbi să divorțezi. Am credința că fără tine, Gabriel ar fi... nu știu ce... ceva fără majusculă, în orice caz...

— Mă obligi la confidențe dezagreabile !

— Omul ăsta muncește mult. E toată ziua în clinică. Personal îi sînt îndatorat, mă ajută cît poate. Îl pasionează cercetările mele, e numai suflet...

— Te-a rugat să-mi spui toate astea ?...

— Nu, dar a simțit că se întîmplă ceva cu tine. M-a rugat să mă ocup, din cînd în cînd, de timpul tău. El știe bine cît e de dreaptă și albă prietenia noastră...

— Se poartă bizar.

— Nu te poți purta în fiecare zi ca un îndrăgostit. Oamenii mai și obosesc...

— La el au obosit sentimentele !

— Ești nedreaptă !

— Felix !... De fapt nu-ți spun un secret teribil... Nici eu nu-l mai iubesc pe Gabriel. În mine nu mai există decît sentimentul datoriei...

— Vorbești într-un fel foarte curios. Nu cumva cu vorbe de împrumut ?

— Nu, nici o grijă. Pricep insinuarea... Felix, tu ești un om tare bun, un prieten admirabil, dar să nu mai primești niciodată funcții de ambasador. Eu cu Gabriel sîntem, demult, doi străini. Ne vom despărți cu orice preț, Felix...

— Iartă-mă, dar ați înnebunit amîndoi !

— Un diagnostic cam prea vag pentru un medic atît de strălucit... Și, ce-ai vrea să-mi propui ?

— Să te gîndești bine !

— Ce știi tu despre Gabriel ?

— Că este un om !

— Un om !... Un om !... Ce fel de om ?...

— ?...

— Odată, poate va fi, cu adevărat, nevoie să mă ajuți.

— Firește, în orice împrejurare, Ioana !...

După toate acestea, interogarea doctorului Precup se impunea de la sine. Mă încerca o senzație, mai întîi nelămurită, apoi din ce în ce mai precisă, că adevărul înaintează, se adună, înspre punctul de centru, și în centru mă aflam eu. Înainta încet, dar cu lumină, ca flacăra unei lumînări aprinse, deodată, la ambele capete.

Am socotit că este mai bine să mă duc la spital. A trebuit să aștept o jumătate de ceas, pînă cînd a ieșit doctorul Precup dintr-o ședință. Pentru starea de spirit în care mă aflam, timpul trecea greu. Am măsurat coridorul, de la un capăt la celălalt, am numărat dalele negre din pardoseală, apoi pe cele albe ; am citit, de două ori, un articol de la panoul de popularizare, despre profilaxia bolilor de piele. Afară era soare și razele intrate prin ferestre desenau zone de lumină. M-am apropiat de o fereastră și am privit, minute în șir, un îngrijitor care spăla, cu furtunul, bustul de bronz al lui Lavoisier. Lucra cîntînd și cuvintele cîntecului răzbăteau pînă la mine :

„Lele, ce dragoste avem,
Numai din ochi ne vedem..."

Gazonul aleilor din curte împrumutaseră culorile toamnei.

După un timp, am auzit deschizîndu-se o ușă și s-a năpustit, pe coridor, o trîmbă de fum de țigară. O dată cu fumul au ieșit și o mulțime de oameni în halate albe. L-am întrebat pe unul dintre ei despre doctorul Precup și mi-a arătat un bărbat înalt, surprinzător de tînăr, cu părul tuns scurt, ca al unui recrut. Era unul dintre oamenii la care vîrsta nu se cunoaște niciodată. Fără halatul de medic l-ai fi crezut, mai degrabă, sportiv.

Stătea de vorbă cu cineva. Am așteptat pînă ce a rămas singur și m-am prezentat. A primit posac vizita mea, explicîndu-mi că se grăbește să ajungă la sanatoriu din apropierea Bucureștiului. Astfel, discuția noastră a avut loc, pe drum, în mașină. O Skodă albastră.

La bord, pe rama parbrizului, cineva uitase o garoafă albă, care îmbătrînise. Tăcerea începea să ne stînjenească. Ne oprisem la un stop, pe unde traversa o coloană nesfîrșită de copii, zoriți de o educatoare tînără și foarte drăguță. Ieșeau de la muzeul din parcul de peste drum. Mi-am propus să încep discuția imediat ce vom trece de stop. În fața noastră se întindea autostrada ce duce spre aeroport. Dar a început, primul, doctorul Precup :

— Vroiați să mă întrebați ceva...

— Da... Îmi pare rău, însă, că am nimerit o zi în care sînteți foarte ocupat...

— În fiecare zi sînt foarte ocupat !

— Din fericire, prima întrebare pe care vreau să v-o pun nu se referă la o zi. Se referă la o noapte...

— O noapte ? Nu înțeleg...

— Veți înțelege imediat. Vroiam să vă întreb unde ați fost noaptea de 6 spre 7, luna aceasta.

— Habar n-am... Poate credeți că țin un jurnal intim ?...

— Faceți, vă rog, un efort să vă amintiți...

Fruntea doctorului se încreți. Nu puteam ști dacă se gîndește, sau este numai preocupat să depășească un șir de motociclete care mergeau în fața noastră. După ce le-a depășit și s-a înscris pe sensul normal de mers, Precup îmi răspunse, nesigur :

— Cred că am fost la Cîmpulung, cu mașina...

— Credeți !

— Sînt sigur... Am fost la niște prieteni !

— La ce oră ați plecat ?

— Pe la cinci, cinci și ceva... după-amiază...

— Și la ce oră v-ați înapoiat ?

— Dimineața, la prima oră. N-am rămas la Cîmpulung. Prietenii mei nu știau că trebuie să sosesc și plecaseră la o nuntă.

— După cîte înțeleg, nu poate confirma nimeni că ați fost la Cîmpulung ?

— Știu eu ?!... N-am văzut pe nimeni !

— Deci, n-ați vorbit cu nimeni ?

— N-am știut că voi avea nevoie de un alibi...

— În noaptea de 6 spre 7 a fost otrăvit doctorul Olteanu !

— Cam hazardată presupunere. Maică-sa are o idee fixă...

— De ce nu vreți să stabilim ce ați făcut în noaptea de 6 ?

— Dacă aș fi știut ce se întîmplă, opream un milițian și mă fotografiam cu el...

Răspunsul mi s-a părut obraznic și mă hotărîi să-i fac prima surpriză :

— Fără să se fotografieze cu dumneavoastră un milițian v-a lăsat, totuși, o amintire.

— Mie ?

— Da. Un proces verbal de contravenție, încheiat la orele 21. Dar nu la Cîmpulung, ci în București...

Siguranța de pînă atunci i se topi. Țintisem bine, deși el a încercat, încă, să pozeze.

— Pe data de 6 ?! se miră, șovăind. Nu cred că pe 6 am avut contravenția. Atunci am confundat : am fost la Cîmpulung pe 7 !

— Bine, să presupunem că ați confundat zilele...

— E sigur...

— Vă pun o altă întrebare, la care vă rog să-mi răspundeți mai... sincer : De ce v-ați opus atît de energic la cererea mamei doctorului Olteanu de a se face autopsia cadavrului ?

— Opoziție ?... Și astăzi cred că ar fi fost de prisos. Sînt convins că ficatul lui era bolnav... Gabriel se ferea de medici și...

— Și pentru asta ați încălcat regulamentele spitalului. Să recunoaștem că pare cam ciudat...

— Orice lucru poate părea ciudat cînd îl privești într-o anumită lumină. Cu idei preconcepute !... Aș dori să vă pun și eu o întrebare...

— Poftiți !

— Credeți, într-adevăr, că moartea lui Gabriel s-a produs în condițiuni suspecte ? Vreau să spun : credeți că a fost otrăvit ?

— Dumneavoastră, ca medic, ați fi fost cel mai în măsură să știți acest lucru. Da, a fost otrăvit !

Am simțit că afirmația mea categorică l-a înspăimîntat. Mă privea cu ochi tulburați, pleoapele băteau repede, trădîndu-i nervozitatea. Realizase acuzația grea pe care o ascundeau cuvintele mele.

— Vedeți... Eu nu am de ce să... Sau mai bine zis, v-am ascuns adevărul, dar din alte motive. Încercați să mă înțelegeți... De fapt trebuie să vă spun... În seara zilei de 6 am fost cu Ioana Olteanu, soția lui Gabriel...

A fost rîndul meu să rămîn surprins și am făcut un efort deosebit ca să întreb cît mai indiferent :

— Puteți să-mi spuneți unde ?

— Cu mașina... Fără țintă... Sîntem prieteni și.... nu asta am vrut să tăinuiesc... Nu faptul că m-am întîlnit cu ea... Ne leagă o prietenie curată, demnă. Nu, n-am de ce să mă rușinez. Gabriel știa... Eu n-am nimic de ascuns... N-am spus din prima clipă pentru că... Vedeți... Discuția din seara aceea, cu Ioana, m-a șocat îngrozitor. Nici acum nu cred că este cu putință...

— Continuați, vă ascult...

— Discuția asta nu pot s-o povestesc. Se aduce o acuzație... O insultă memoriei unui om, poate nevi-

novat... Eu nu pot să spun nimic. Dacă Ioana vrea să repete ce a discutat cu mine, o privește...

Or era sincer emoționat, or juca excelent teatru, ca să nu-mi spună nimic. Mașina mergea, acum pe un drum lateral și, în zare, se ivise, dintre brazi, clădirea înaltă a sanatoriului. După cîteva sute de metri ne-am oprit. Precup mă privea întrebător. Ne-am despărțit și eu am pornit, pe jos, spre șoseaua principală, urmînd să mă întorc la București cu o mașină de ocazie. În legătură cu Precup îmi făurisem o ipoteză. O bănuise de crimă pe Ioana Olteanu și se grăbise să-l îngroape, cît mai repede, pe Gabriel ? A crezut c-o poate salva astfel ?... Complicitate la crimă ?...

ŞEDINŢA DE SPIRITISM

A trecut numai o zi de la discuția mea cu doctorul Precup și m-am pomenit cu un telefon de la mama doctorului Olteanu. Uitase să-mi spună ceva. În noaptea de 6 spre 7, fiul ei fusese chemat de o pacientă. Deși era foarte tîrziu, el s-a îmbrăcat și s-a dus imediat la ea. I s-a părut curios deoarece, de regulă, Gabriel refuza astfel de vizite. Mama bănuia că a fost vorba de o cunoștință.

O asemenea vizită nocturnă era importantă, tocmai prin faptul că a avut loc noaptea cînd a fost otrăvit Gabriel Olteanu.

Acum, cînd povestesc, identificarea persoanei pe care a vizitat-o doctorul Olteanu nu mi se mai pare un act de vitejie. Atunci a însemnat : căutări, consum de nervi, timp... Am făcut investigații în toate stațiile de taximetre din apropierea locuinței doctorului. Presupuneam că n-a mers pe jos și am avut dreptate. Pînă la urmă am găsit șoferul care l-a condus la destinație. Așa am făcut cunoștință cu un alt personaj al dosarului meu de anchetă : Adina Constantiniu.

O femeie ca ea este greu de descris. Potrivit de înaltă și construită armonios, avea o deosebită grație a mișcărilor. Părul adunat în coc lăsa multe fire pe delături, să filtreze lumina. Fața mică, doar un pic alungită, cu bărbia cît o nucă și buze aproape subțiri. Dinții mărunți păreau gata să muște, sau să se ofere privirii, ca o podoabă frumoasă. Ochii trăiau o viață proprie, independentă. Se citeau în ei treceri bruște de la o dispoziție la alta, de la gînduri bune la rele. Spuneam că o femeie ca ea e greu de descris, fiindcă trăsăturile feței i se modificau în funcție de dispoziția în care se afla. În general, o femeie frumoasă.

M-a primit, scuzîndu-se pentru dezordinea din apartament, cu un aer suferind.

— Nu mă simt bine de cîteva zile și toată casa arată... nepotrivit pentru o vizită... Vă rog să mă scuzați...

De la una, la alta, discuția s-a îndreptat către lucrurile care mă interesau pe mine.

— În seara aceea — și-a amintit Adina Constantiniu — am avut patru invitați : familia Vameșu și unchiul meu, Iorgu Tonigaru, cu soția... Am stat de vorbă, cum se întîmplă în ocazii din astea... Mai curioasă mi s-a părut o glumă, o farsă, nici nu știu cum să-i zic... Pe la ora zece a sunat cineva la ușă. Cînd am deschis, nimeni ! După un timp a mai sunat odată și am găsit la ușă un carton cu prăjituri. Cine le-a lăsat, nu știu...

— Nici nu bănuiți ?

— Nu !

— Bine, povestiți mai departe...

— Am servit prăjiturile musafirilor mei... Și, pe urmă... ne-am dus la un restaurant...

— Ați mîncat toți cinci din prăjituri ?

— Da !... La restaurant, la sfîrșitul serii, ne-am simțit cu toții foarte rău...

— Ați servit ceva care părea vechi ?

— Nu-mi dau seama. Atîta știu că, ajunsă acasă, abia am mai avut putere să-l chem pe doctorul Olteanu...

— De ce tocmai pe el ?

— Îl cunoșteam mai de mult. Mă tratase în urmă cu doi ani, de pleurezie.

— La ce oră a plecat doctorul Olteanu de la dumneavoastră ?

— În jurul orei 4. Spunea că trece pe acasă numai să se schimbe și se duce direct la clinică...

Nu mai aveam ce s-o întreb pe Adina Constantiniu, cel puțin deocamdată. Ne-am luat rămas bun, dar, la plecarea din locuința ei, am arătat cîteva fotografii portarului de bloc. Acesta l-a recunoscut pe doctorul Olteanu, fără ezitări, și mi-a spus că o vizita în mod obișnuit „pe doamna ceea frumoasă, de la etajul patru..."

— Va să zică... (A început să mă înfurie cuvîntul ăsta, îmi propusesem să-l evit. Gata ! Fără „va să zică".), Olteanu întreținea unele relații cu Adina Constantiniu. Poate chiar el a trimis prăjiturile. Dar de ce așa de misterios ?

După cele aflate de la Adina Constantiniu am trecut pe lista mea de audieri nume noi. Am început cu Iorgu Tonigaru. Acesta era un om care nu știa să păstreze taine. Cînd a început să vorbească, n-am știut cum să-l mai opresc.

— Era ziua nepoată-mi. Adina este nepoata mea. Dar poate crezi că ne-am distrat ?... Ți-ai găsit ! Păcat de flori ! 8 lei firul, pentru cine întreabă, 5 lei pentru cine cumpără. M-am scuturat de 25 de lei, bașca la local. Nu riscam eu, dar ziceam că Adina o să mă împrumute cu ceva bani... Apropo, că veni vorba : Ce pot să pățesc eu, pentru o imputație care...

— Lăsați imputația acum... Povestiți-mi ce a fost în noaptea de 6...

— Ce să fie ?... Nu tu spriț, nu tu nimic. În schimb, deșteptul ăla de Vameșu, cică să facem spiritism... Nu știu de unde cunoștea el un călugăr, mort de vreo trei sute de ani. Visarion, Chisarion, mă rog, așa ceva. Și cînd mi ți l-a chemat odată, și ăla a răspuns, am simțit că-mi cade părul, de groază. Cuvioase-n sus, Cuvioase-n jos, pînă prezise că unul care calcă în casa Adinei o să dea ortu' popii...

— A zis călugărul asta ?

— N-a zis, că ăla nu vorbește. Ăla bate ! N-ai făcut încă chestii de-astea spiritiste ?...

— Nu, n-am avut prilejul.

— Păi, vino, dom'le, odată, să-ți facă Vameșu o demonstrație ce n-a văzut Parisul !

— Am să vin negreșit !... Și mai departe ce a fost ?

— Mai departe... Aha ! A sunat anonimu'.

— Ce anonim ?

— Păi nu știu, că n-a semnat pe cartonul de prăjituri... Niște prăjituri o splendoare. Și proaspete, și reci, dom'le ! Nu ca micii de la restaurant, care erau să ne prăpădească...

— Cîte prăjituri au fost ?

— Șase !... Am mîncat cinci...

— Va să zică, una a rămas !

— Da, dom'le. Una a rămas...

Am mai tăifăsuit cu Iorgu Tonigaru, încă vreo-două ceasuri. Mă interesa cum și ce a fost cu ședința de spiritism.

În aceeași zi am revăzut-o și pe Adina Constantiniu. Mă gîndeam că, poate, a șasea prăjitură a fost cauza morții doctorului Olteanu. Am întrebat-o dacă l-a servit și pe el cu o prăjitură și Adina mi-a confirmat. Vizibil jenată, mi-a povestit și despre ședința de spiritism. Punînd cap la cap relatările ei cu ale lui Iorgu Tonigaru, iată ce am aflat...

Încăperea era cufundată în întuneric. Pendula a bătut stins și printr-o crăpătură a oblonului se strecura o singură rază, subțire, de lumină. Cei cinci oameni adunați în jurul mesei păreau umbre bizare. Se așternuse o tăcere încordată, pe care, la un moment dat, o împrăștie vocea răgușită a avocatului Emil Vameșu :

— Călugăre Chesarion ! În seara asta chemăm pentru a treia oară spiritul tău. Dacă ai făcut lunga călătorie pînă în lumea noastră și ești aici, de față, răspunde printr-o bătaie...

Tăcerea a devenit din nou stăpînă. Nu se auzea decît respirația, din ce în ce mai iute, a celor din jurul mesei. Două bătăi înfundate, venite parcă din adîncuri, confirmară prezența spiritului. Se auziră murmure de emoție, amestecată cu spaimă. Madam Lucica Tonigaru, soția lui Iorgu s-a foit pe scaun, mirîndu-se cu voce tare : A bătut de două ori ! O mai fi venit cu cineva...

Avocatul interveni cu un sîsîit lung, ca de gînsac izgonit cu bățul, apoi continuă să oficieze :

— Cuvioase, cu bunătatea și înțelepciunea ta fără de margini, spune-mi în seara asta dacă fratele meu, mort acu', în februarie, a ajuns în lumea voastră, a celor prea fericiți ?... Răspunde, rogu-te, cu o bătaie pentru „da", sau trei pentru „nu"...

S-a auzit, în chip de răspuns, o singură bătaie și Gina Vameșu, soția avocatului, rosti cu dulce încîntare :

— Ei, bravo ! E în rai ! Merita !... A fost un băiat tare bun !...

I-a micșorat bucuria tot madam Tonigaru, care după un acces de tuse tabagică a ținut să adauge :

— Cred și eu, la cît v-a lăsat moștenire...

— Și ?... Ce-ți pasă dumitale ?...

— Tăcere, vă rog, tăcere ! se enervă avocatul. Discutăm între noi, sau cu Prea Sfîntul ?... Îl voi întreba acum și despre Felicia, nevasta fratelui meu... Cuvioase spirite, te rog să-mi spui dacă soția bunului meu frate e tot în rai ?

Spiritul răspunse prin trei bătăi și Lucia Tonigaru scăpă un „aș". Gina a țistuit lung din buze. impresionată de soarta pe care a avut-o cumnată-sa.

— Tocmai ea care făcea pe sfînta, mai ținu să spună madam Tonigaru.

— Măcar moartă iart-o și dumneata !

Se amestecă în discuție Iorgu Tonigaru, dar cu alt gînd :

— Emilică, frate, întreabă-l pe Cuviosu și despre casa noastră de la Rîmnic...

Glasul avocatului se înalță cucernic :

— Te mai întreabă, Prea Sfinte, Lucia și Iorgu Tonigaru, dacă e bine și cu folos să vîndă casa părintească de la Rîmnic ?

Pentru că răspunsul spiritului fu afirmativ, madam Lucica se înfurie de-a binelea :

— Ei, na, c-am să mă iau după el ! Să rămîn la bătrînețe pe drumuri. Unde să ne stabilim cînd l-o pensiona pe Iorgu ?...

Cîteva bătăi precipitate o siliră să-și curme vorba. Iorgu o mustră cu blîndețe :

— Taci, femeie ! Te iei în gură și cu Prea Sfîntul ?...

Vameșu, intermediarul între cer și pămînt, se răsti la ei :

— Zău, fraților, nu mai vorbiți atîta ! Tăceți ! Vă rog, vă implor !... Cuviosul nu stă mult. Îl simt, îl simt că vrea să plece. Nimic nu-l mai leagă de lumea noastră de țărînă. După această explicație, continuă cu glasul schimbat : Atotștiutorule, înainte de a te întoarce printre marile umbre, spune-ne dacă vreunul din cei ce calcă pragul acestei case este pîndit, cumva, de coasa nemiloasă a morții ?...

Prea Sfîntul, categoric ca și pînă atunci, nu ținu seama de sensibilitățile celor de față și bătu o singură dată, aruncîndu-i pe toți în brațele disperării.

— Cine ? Cine anume ?... Răspunde ! Răspunde, Cuvioase, răspunde ! îl rugă Vameșu cu glas tremurat.

Dar spiritul plecase, semănînd o groaznică confuzie. Pendula bătu solemn și gazda propuse să se aprindă lumina, arătîndu-și nemulțumirea că tocmai în ziua aniversării nașterii sale s-a ales cu o distracție atît de lugubră...

După ce i-am cunoscut pe Gina și Emil Vameșu (cu Vameșu am avut de furcă), mi-am dat seama că fac parte dintre oamenii care, fie că te cunosc, fie că nu, au întotdeauna să-ți spună o mulțime de lucruri, să te facă părtaș la întîmplări de familie, să-ți istorisească amintiri ale lor, sau ale altora. Ei sînt veșnic bine informați, atît despre prețul mănușilor la Romarta, cît și despre intoxicarea celor cincizeci de sirieni cu carne de cămilă. Numai în fața soțului ei Gina vorbea mai puțin, conștientă că îi este inferioară. De altfel, chiar dacă ar fi încercat să vorbească i-ar fi fost aproape imposibil. Emil Vameșu era de o vervă debordantă.

Gina Vameșu, o femeie destul de trecută, se încăpățîna să facă totul pentru a-și păstra încă urmele

tinereții. Din cauza excesului de farduri, obrazul ei arăta ca un perete ce refuză tencuiala, cojindu-se.

Genul clasic al femeii-jandarm era perfect reprezentat de Lucica Tonigaru. De cînd am cunoscut-o nu-mi pot imagina că o femeie-jandarm poate arăta altfel. Mîinile ei, neobișnuit de mari, îți dădeau senzația că dintr-o singură palmă te despică. La portretul ei au mai rămas de adăugat vocea hîrîită și tusea tabacică.

Iorgu, tovarășul ei de viață, era la fel de voinic, dar cu o înfățișare mult mai blajină. Părea coborît dintr-un tablou de Brueghel. Încă înainte să se aprindă lumina, adormise cu mîinile împreunate deasupra pîntecului rotofei. În somn îi creșteau și îi descreșteau, o dată cu răsuflarea, gușile roșii și gelatinoase. Păstra în colțul gurii un zîmbet abia perceptibil, desigur o dovadă a satisfacției pricinuite de prevestirile călugărului Chesarion.

Pe Iorgu l-a trezit nevastă-sa, îmbrîncindu-l. Vroind să dea impresia că nu dormise, el întrebă surîzător :

— Și masa chiar n-are nici un cui ?

— Iorgule, ești de o ignoranță încîntătoare. Cu cui nu merge, băiatule, îi explică Vameșu îngăduitor.

— Nu vin spiritele?

— Poate că vin, dar tac.

— Ce vrei, dom'le ? Făpturi de fum ! Da' îmi place. Cînd mai tragem o şedinţă ?

Cu o mutră care anunţa cel puţin sfîrşitul lumii, Gina le spuse că şedinţa nu se poate repeta mai devreme de două săptămîni.

— Dacă aţi şti cît îl consumă pe Emil. Nu doarme noaptea...Pauvre Emil!

— De ajuns, de ajuns, copii! le ceru Adina. E ziua mea, vreau să petrecem. Să fie lume, muzică, să se întîmple minuni...

— Bernard Shaw spunea că o minune este o întîmplare din care se naşte credinţa, încercă Vameşu să-şi etaleze erudiţia.

— Las-o baltă, dom'le ! Mi-e foame ! Haidem la un local, pe aici, prin preajmă, i-o tăie Iorgu.

Lucica îl susţinu şi cînd Adina le atrase atenţia că nu e îmbrăcată ea o zori să-şi schimbe rochia, menţionînd că are o poftă teribilă să danseze.

— Cu mine, mamă? făcu Iorgu, cuprins de o sinceră îngrijorare.

Adina promise că va fi gata într-o clipă şi trecu în camera de baie. Invitaţii auziră, imediat, curgînd robinetul. În lipsa ei, Iorgu se interesă ce i-a venit lui Vameşu să pună întrebarea cu „coasa nemiloasă a morţii". Acesta îi dădu o explicaţie lungă şi încîlcită din care Iorgu a înţeles numai că e bine ca omul să ştie ce-l aşteaptă. Să poţi şti ce ţi se în-

tîmplă mîine, iată un lucru extraordinar ! Și el, Vameșu, îți putea procura știri viitoare.

Zgomotul strident al soneriei puse capăt discuției. Cum nu se cuvenea să deschidă decît gazda, Lucica strigă:

— Adina, sună cineva!... Mă auzi, Adina?

— Te aud, tanti. Ce s-a întîmplat ? întrebă Adina apărînd în ușa băii, pieptănîndu-se.

— Sună cineva!

— La ora asta ?... Cine o fi ?... Mă duc să văd !...

Se uită îndelung pe palier, dar nu văzu pe nimeni. Probabil că fusese doar o părere.

— Nu e nimeni! Vi s-a părut.

— Ce ni s-a părut? Am auzit cu toții, o asigură Iorgu.

— E cineva pe scară? strigă Adina din ușă. Nu e nimeni!...

Intră iar în baie, promițînd că într-o clipă va fi gata. Musafirii nici n-apucară să reia conversația și se auzi din nou clopoțelul soneriei. Emil ciocăni în ușa băii.

— Coniță Adina, iar sună!...

— Vin imediat!

Adina traversă încăperea, cu o mină plictisită, ba chiar ușor enervată. Fu auzită bodogănind în ușă:

— Asta-i culmea ! Cine naiba se joacă ?... Iar nu e nimeni!

Se apropie și Iorgu.

— Care eşti acolo ?... Apoi, exclamă uimit. E-te-te! Un pachet! Tu nu vezi? În faţa uşii e un pachet. Ce-o fi înăuntru?...

— Ştiu eu?

Într-adevăr, în faţa uşii, jos, era un pachet. Cineva îl lăsase acolo şi plecase înainte să i se deschidă.

— Tiii, ce prăjituri grozave ! făcu Iorgu, după ce desfăcu pachetul.

— Nu înţeleg nimic. Cine putea să le trimită ? se întrebă gazda.

Închiseră uşa şi Iorgu anunţă tuturor vestea, solemn şi statuar ca un majordom :

— Doamnelor şi domnilor, un anonim a trimis Adinei acest minunat carton de prăjituri...

Gina murea de curiozitate.

— Să vedem şi noi !

Continuînd să se mire, Adina îşi dădu cuvîntul de onoare că nu poate ghici, cu nici un chip, cine a trimis prăjiturile. Bineînţeles că nimeni n-a crezut-o.

— Or fi de la călugărul Chesarion ! trînti Iorgu.

Toţi izbucniră în rîs. În sfîrşit, Iorgu făcuse o glumă pentru care nevastă-sa îl privi cu recunoştinţă. Adina luă cartonul de prăjituri şi se opri în faţa fiecărui invitat, oferind. Rămase o singură prăjitură pe care Iorgu o propuse...anonimului.

— Poate că vine, pînă la urmă...

Adina îl privi mustrător. O deranja că nu este crezută, dar nu zise nimic. S-a rujat, foarte meticulos, în oglinda toaletei și îmbrăcîndu-se cu toții au pornit la restaurant.

Se făcuse tîrziu. La blocuri se stinseseră mai toate luminile. Cartierul adormea la fel în fiecare seară. Și paznicul locului de parcare a automobilelor căsca la fel ca în fiecare seară.

Firma luminoasă, din apropierea hotelului „Lido", avea aceleași litere stinse, cu toate că era pusă acolo să indice...numărul de telefon unde puteai să reclami deranjamentele electrice.

În Piața Romană se scoteau șinele de tramvai. Aparatele de sudură aruncau fulgere albastre. Flama scurtă, repetată lumina o fereastră a blocului din colț. De cîteva zile încoace, cam la aceeași oră, o mamă își legăna copilul la fereastră, arătîndu-i parcă întunericul de afară, să-l sperie.

Veselul grup al cunoștințelor noastre a poposit la restaurantul „Ambasador". S-au așezat în jurul mesei, exuberanți și gălăgioși sfidînd, parcă, prevestirea sumbră a călugărului Chesarion.

Ca să umple timpul, pînă aveau să sosească cele comandate, Iorgu a început să bată cîmpii. Avea el o idee fixă, că pe front s-a purtat ca un erou, a luat sute de nemți prizonieri, a distrus tunuri, tancuri,

avanposturi și trupe inamice de desant. Cuvîntul „desant", a cărui rezonanță îi plăcea nespus, îl rostea plimbîndu-l prin cerul gurii ca pe un bob de strugure tămîios.

Într-o pauză a povestirii, Iorgu a închis ochii, parcă pe urma cumplitelor amintiri din război. Și... cu ochii închiși a rămas, adormind, pur și simplu, la masă.

În realitate el nu fusese, nici o zi, pe front, dar povestea foarte frumos.

Înghiontit de tovarășa lui de viață, se trezi, zîmbind serafic. Reușise să-și deschidă complet numai un singur ochi. Pleoapa celuilalt se zbătea anevoie, ca o aripă de pasăre ce moare pe nisip.

O dată cu mîncărurile și băuturile consumate, atmosfera s-a înviorat, glumele zburau dintr-o parte, într-alta, prietenii călugărului Chesarion petreceau.

Spre sfîrșitul serii, cea care le-a stricat buna dispoziție a fost Lucica. Din senin, a început să se vaite că se simte rău. Apoi s-au plîns și ceilalți, fiecare avînd aceleași simptome : moleșală, dureri, din ce în ce mai ascuțite, în abdomen, amețeli.

— Eu cred că numai vinul ne-a făcut figura, își dădu Vameșu cu părerea. Îl amestecă cu tot felul de chimicale și uite ce iese... Parcă am un elicopter în cap...

Din pricina durerilor, Adina își mușca buzele.

— Să mergem, dragă. Fata asta se simte rău de tot, dădu semnalul de plecare nevasta lui Iorgu, care își mai revenise.

— Mîine să ne telefonezi, Adina, zise Gina Vameșu, în clipa cînd și-au luat la revedere.

S-au despărțit grăbiți, ca niște călători ce s-au cunoscut întîmplător și, după un drum lung, ajunseră, în sfîrșit, la stația terminus. Fiecare era dornic să ajungă cît mai repede acasă.

În timpul cercetărilor care au urmat, m-a emoționat „marea" și „sincera" prietenie care îi unea pe acești cinci oameni. Ca să vă faceți o idee vă destăinui cîteva comentarii făcute de ei, imediat după petrecerea de la „Ambasador". Iorgu i-a spus bosumflat nevestei :

— Dracu' ne-a pus să ne ducem ? ! Am dat bani pe flori, am plătit și masa și acu' uite ce rău îmi e... Lucico mamă, fă-ți pomană cu o lingură de bicarbonat, că-mi dau sufletul...

Avocatul Vameșu încerca să o liniștească pe consoarta lui :

— Stăpînește-te și tu, Gina. Suferința e o stare intimă, discretă...

— Nu înțelegi că mă doare?

— Răbdare și trece. Ne-am luat după boul ăla de Iorgu să mîncăm și mici.

— Ah! Nu mai pot...

— Fă-ţi un ceai de...de ceva...

Nici Adina n-a putut adormi. Cînd durerile au devenit insuportabile, a format numărul de telefon al doctorului. În mai puţin de o jumătate de oră, doctorul Gabriel Olteanu se prezentă la locuinţa ei.

Portretul lui s-ar putea rezuma la cîteva cuvinte: un tip pedant, foarte simpatic, manierat. Prietenii zîmbeau spunîndu-şi că el e gata să susţină ideile altora, mai elocvent decît pe cele proprii. Promitea cu amabilitate orice serviciu, te îndatora şi, de manierat ce era, nu te-ar fi contrazis nici în faţa afirmaţiei că ai zburat în Cosmos înaintea lui Gagarin.

Se aşeză la căpătîiul Adinei, cu grijă pentru dunga pantalonilor, şi îi controlă pulsul. Cu cealaltă mînă îi acoperi fruntea, încercînd să simtă dacă are febră.

— O intoxicaţie. O formă uşoară, se pronunţă în cele din urmă. Să sperăm că nu se vor ivi complicaţii... Poftim, ţi-am pregătit ceva de băut...

— Ah! Ce gust imposibil are. Ce mi-ai dat aici?

— Ceva folositor, în orice caz. Ai să te linişteşti şi sper să adormi.

— Şi tu pari tare obosit.

— Chiar sînt!

— Să te servesc cu ceva...

— Nu vreau nimic!

— Uite, am acolo o prăjitură cu cremă. Ştiu că îţi plac...

— Mulțumesc!
— Te rog, ia...
— Mmmm ! E foarte bună...
Doctorul Olteanu a plecat în jurul orei 4 dimineața și peste noapte criza Adinei s-a repetat mult mai puternic. După ora șapte și jumătate l-a sunat la clinică.
— Vă rog, cu doctorul Olteanu...
Persoana de la celălalt capăt al firului a ezitat să răspundă.
— Sînteți o rudă?
— Nu, o cunoștință, o pacientă...
— N-o să puteți vorbi cu doctorul Olteanu!
— Cînd să revin?
Răspunsul a întîrziat cîteva secunde:
— Doctorul Olteanu a murit!

În seara petrecerii de la restaurant, s-a mai petrecut un fapt, care venea să încurce și mai mult firele cercetărilor mele. La farmacia nr. 64, situată la o margine a orașului, s-a prezentat un individ care a cerut să i se execute o rețetă. (Semnalmentele lui mi-au fost relatate vag: statură potrivită, între două vîrste, destul de bine îmbrăcat.)
Deși rețeta era prevăzută cu antetul unei mari clinici și cu timbru sec, totuși farmacista de serviciu a observat că ceva nu este în regulă. Atunci cînd n-ai mult de lucru, cînd timpul trece greu, te bucuri

dacă vine un om la tine, să schimbi o vorbă, două. Întîrzii intenționat asupra rezolvării unor treburi, de care în mod obișnuit te ocupi mașinal.

Calculînd fără grabă costul medicamentelor, farmacista a observat că timbrul sec strivise hîrtia rețetei, în loc să se imprime egal. Un amănunt care nu ar fi stîrnit bănuielile nimănui. De data asta, farmacista a devenit bănuitoare și a ridicat hîrtia în lumină, s-o privească mai atent. Pe clientul nocturn îl enervă scrupulozitatea ei.

— Ce tot suciți hîrtia asta, tovarășă dragă?... Parcă am fi la un ghișeu de schimbarea valutei...

— De ce vă impacientați?

— Dacă mă țineți aici de zece minute! Sînt un om bolnav! Pentru trei fiole, puricați atîta rețeta aia.

— Eu nu pot să vă servesc...

— Dați-mi rețeta! Încerc în altă parte!...

Îi smulse rețeta din mînă și se îndreptă, bombănind, spre ieșire. Farmacista privi lung în urma lui.

Nu știam cum să leg, și dacă se leagă, această întîmplare, cu dosarul meu. Mi se învălmășeau în minte nenumărate întrebări : Oare prăjiturile au fost otrăvite ?... Cine să fi trimis cartonul cu prăjituri ?... Doctorul Precup ?... Imposibil ! Poate, Ioana Olteanu... De unde pînă unde ? Știa ea despre existența Adinei Constantiniu ?... Sau, poate chiar unul dintre cei cinci invitați...

Am dat ordin să fie adus avocatul Emil Vameşu. După o oră, locotenentul Ovidiu mi-a raportat telefonic :

— Tovarăşe căpitan, avocatul Emil Vameşu a dispărut de la domiciliul său !...

FĂRĂ MASCĂ

Pe biroul meu se afla un ordin care aştepta să-l semnez :

„...Atenţiune toate posturile ! Luaţi măsuri să fie urmărit şi prins Vameşu Emil, fost avocat, cu domiciliul stabil în Bucureşti, str. Bartolomeu, nr. 87. Comunicăm semnalmentele...“

Am întrerupt lectura şi l-am întrebat pe Ovidiu, care era de faţă :

— Care e ocupaţia actuală a lui Vameşu ?

— Face pe chiromantul. Ghiceşte, prezice viitorul, organizează şedinţe de spiritism. Îl ajută şi nevastă-sa. Ea culege, de prin vecini, informaţiile pe care le serveşte el ca pe nişte mari preziceri.

— Asta mai lipsea din dosarul nostru !...

— De obicei, oamenii de teapa lui Vameşu nu ajung pînă la crimă.

— Cu atît mai curios este amestecul lui în asasinarea doctorului Olteanu...

Am rămas pe gînduri, Ovidiu mă privea bănuitor. Credea, poate, că știu ceva în plus față de el.

Îmi era drag Ovidiu și îmi plăcea să lucrăm împreună. Prețuiam capacitatea lui rară de a alege esențialul din zece mii de amănunte stufoase.

Ca înfățișare, nu se deosebea prin nimic de oamenii care trec pe stradă și au aceeași vîrstă cu a lui. Mai scund decît mine, doar cu cîțiva centimetri (eu am un metru și optzeci), însă mai bine legat, uita veșnic să se pieptene și cînd îi vorbeai te asculta cu gura deschisă. Pricepea ușor și filtra tot ce-i spuneai, surprinzător de repede.

Simpatia lui pentru mine s-a născut într-o zi de decembrie, cînd l-am ferit să devină victima unei glume proaste.

Să vă povestesc. Era căutat, pe atunci, în toată țara, un mare escroc. Arșavir, zis „Marchizul", despre care colegii mai vechi aflaseră, chipurile, că își va petrece noaptea de Anul nou la o cunoștință din cartierul Pantelimon. Ovidiu, boboc încă, s-a bătut cu pumnii în piept că îl va prinde el pe Arșavir și îl va aduce legat ca pe o „mazetă". Se decisese să pîndească toată noaptea, cu mîna încleștată pe armă, în colțul străduței din Pantelimon, unde urma să sosească „Marchizul". Adevărul era, însă, că Arșavir fusese arestat cu o zi mai înainte, la miliția Iași și se afla, deci, sub pază sigură. Gluma răutăcioasă l-ar

fi făcut să-şi petreacă noaptea de revelion în stradă, aşteptînd degeaba. Iniţiatorii glumei susţineau că vor să-i dea o „lecţie", că prin exemplul lui să mai tempereze zelul „puştilor" veniţi de curînd din şcoala de ofiţeri, puşi, din primele zile, pe descoperiri formidabile. Întîi să înveţe meseria ca lumea.

Ovidiu, ziceau ei, vrea să se ducă de-a gata la o arestare, după ce alţii au muncit să afle cuibul unde va poposi pasărea.

În dezacord cu aceste argumente, l-am sfătuit pe Ovidiu să-şi petreacă liniştit revelionul la Sinaia, împreună cu prietenii cărora le promisese că îi va însoţi. Şi el m-a ascultat.

Trecuse un an, Ovidiu lucra în serviciul meu şi continuam să ne înţelegem bine. De cele mai multe ori, chiar foarte bine.

...Discutam cu Ovidiu „dosarul Olteanu", cînd ne-a întrerupt soneria telefonului. Tovarăşii de la „Evenimente" ne comunicau o spargere săvîrşită la farmacia nr. 64. Eu şi Ovidiu am ajuns la faţa locului la cîteva minute după sosirea echipei de cercetare.

O spargere curioasă. Hoţii nu se atinseseră de bani şi nici de medicamentele scumpe. Furaseră numai fiole cu morfină. Judecînd după modul de operare, spargerea fusese săvîrşită de către un începător. A fost pus pe urme cîinele de serviciu. Unul dintre cei

mai buni cîini ai noştri, Blitz. El ne-a condus, pe urme, pînă în strada Arhitect Matache nr. 33. Era acolo o casă micuţă, cu curte în faţă. Ne-a deschis, alarmată, proprietăreasa.

— Ce doriţi?... Ce s-a întîmplat?...

Însoţitorul lui Blitz strînsese scurt lesa şi acum se lupta să liniştească cîinele.

— Cine mai locuieşte aici ? am întrebat-o, pe femeia care ne deschisese.

— Fii-mea şi cu mine. Avem şi un chiriaş, pe domnul Tiberiu Popescu...

— E acasă ?...

— Da, cred că da !

— Vă rugăm să ne conduceţi la el...

Gazda bătu în uşa chiriaşului, de cîteva ori, din ce în ce mai puternic. N-a răspuns nimeni şi cum uşa nu era încuiată, am intrat cu toţii. Camera era, de fapt, o bucătărie. Îmi amintesc şi acum textul caraghios al unei broderii, pătată din belşug cu grăsime şi prinsă deasupra maşinii-aragaz :

„Mult mă gîndesc,
Ce să gătesc...
Să nu fie scump tare
Şi bun la mîncare...“

Pe un pat strîmt era întins, mai bine zis zăcea, un om cu faţa răvăşită. Ovidiu îmi spuse în şoaptă :

— Doarme !... Ba nu, ține ochii deschiși... E leșinat !...

Cercetîndu-l cu privirea mi-am dat seama că omul nu era leșinat. Își făcuse morfină. În graba lui nici nu încercase să ascundă fiolele. Căzuseră pe jos, lîngă piciorul patului. Urmărindu-mi privirea, a înțeles și Ovidiu despre ce este vorba.

— Știi, Ovidiule, ce sînt fiolele astea ?

— Morfină, tovarășe căpitan, se grăbi el să-mi răspundă.

— Și altceva !... Poate că sînt cheia asasinării doctorului Olteanu !...

Gîndindu-mă bine, acum după atîția ani, cred că am spus cuvintele acelea mai mult ca să-mi dau importanță. Pînă la dezlegarea enigmei mai aveam de așteptat. Momentan cercetările noastre nu stabiliseră decît că morfinomanul era una și aceeași persoană cu individul venit într-o noapte la farmacie, cu rețeta în neregulă. Ovidiu a avut ideea să-l confruntăm cu farmacista care făcuse atunci noaptea de serviciu.

Concomitent cu cercetarea lui am luat, iarăși, o declarație Ioanei Olteanu. Trebuia să aflu la ce discuție s-a referit Precup. Vă amintiți ?

— O acuzație gravă ! O insultă a memoriei unui om, poate nevinovat...

A fost nevoie de multă răbdare și stăruință pînă ce am convins-o să nu aibă rezerve.

E foarte greu să descrii întîmplările importante din viața altuia. Mie, cel puțin, așa mi se pare. Există această valoare rece a întîmplărilor altora. Întîmplări grave, tu poate le povestești la modul : „Știți ce a pățit cutărică ?...“ Dispare tensiunea. Pentru cei care au trăit întîmplările respective ele au avut o altă temperatură, consecințe, modificări în felul de a trăi. Evenimentele vieții noastre sînt foarte personale și, povestite de altcineva, se diluiază. De aceea voi reda din relatările Ioanei Olteanu doar atît cît este necesar pentru o bună înțelegere a cazului de față.

Ioanei Olteanu i-au trebuit mulți ani pînă să afle adăvărata față a soțului său. Omul acesta amabil, îndatoritor, pasionat pentru știință, numai suflet, a încercat să folosească prietenia soției sale cu Precup pentru a-l determina să împartă cu el eventualul succes al cercetărilor privind noul medicament pe care îl experimentau. Încuraja o asemenea prietenie, cunoscînd calitățile morale, fără reproș, ale doctorului Felix Precup.

Deci, în primul rînd, se vroia asociat la o descoperire în care nu adusese nici o contribuție științifică. În al doilea rînd, însă... Nu ! E prea devreme să vă spun. Să păstrăm ordinea logică.

Eu și colegii mei continuam eforturile pentru găsirea lui Emil Vameșu. Și iată că, într-o zi, a fost

găsit ascuns la o rudă a lui din comuna Mărgineni. Prinderea s-a datorat lui moș Pandele, un unchiaș foc de simpatic, care l-a trezit pe șeful postului de miliție în toiul nopții.

— 'Mnă seara, tovarășe plutonier...

— Care seară, bre, că e noapte bine. Cum de nu dormi ?

— Păi ?... Eu ce zic ?... Cum de nu dorm. De dormit îmi arde mie ?

— Oi fi bolnav...

— Eu, nu !... Asta e ! O fi bolnavă...

— Cine, bre ?

— Zamfira, baba mea.

— Ia-o încet, că acu' tot m-am trezit...

— De patru nopți ține sfat cu mă-sa. Vine acasă de-o latră toți cîinii.

— Și, ce vezi matale rău în asta ? Stau și ele de vorbă, femei...

— Adică, ele stau de vorbă și eu arunc banii din casă ?

— Să mă pici cu ceară dacă înțeleg ceva...

— Păi ?... Eu ce zic ?... Ce vorbe mai are ea cu mă-sa ?

— Uite că are !

— N-are ! Mă-sa îi moartă dinainte să mă ia pe mine militar.

— E încurcată rău...

— Este ! Eu ce zic ?... Vine mă-sa noaptea la plopul de lîngă fîntînă. Cică o cară după el un călugăr. Unu' Misarion...

— De călugărul ăsta n-am auzit !

— Ai văzut !... Şi ăla-i mort. Umblă morţii vraişte prin sat.

— Spune drept, nea Pandele, te-ai cinstit cu ceva ?

— Nici pomeneală !

— Auzi, nea Pandele, nu vrei să mai vorbim mîine, pe lumină ?...

— Acu' vorbim ! E dat dracului călugăru' ăsta. În fiecare noapte cere bani, de parcă vine cu aeroplanu'. Şi proasta îi dă...

— Cui, bre ?

— Banii îi ia arhanghelul, maimarele lor. Cred că-i împarte cu Misarion. O avea şi soacră-mea partea ei, c-a fost lacomă, Dumnezeu s-o ierte...

— Nea Pandele, taci din gură că visez urît la noapte. De unde mai scoseşi şi un arhanghel ?

— A venit singur. E de la Bucureşti !

— Să nu-mi spui că s-a autotencuit pe bolta bisericii...

— Nu ! A tras la Iancu Băltăreţu, cumnată-su...

— Ce vorbeşti ? Ăla mic şi slab e arhanghelul ? De-aia n-a venit să-i dau viza de flotant ? De ce nu începuşi aşa, nea Pandele ?

— Păi ?... Eu ce zic ?...

Aşadar, Vameşu a reapărut. El mi-a fost pus, imediat, la dispoziţie, pentru cercetări.

Analizînd cercetările mele, pînă în acest punct, s-ar putea spune că ele au evoluat normal, dar aveam o senzaţie de oboseală a ritmului, de impas. Interogasem o mulţime de oameni, îmi suprasolicitasem colaboratorii şi totuşi ne mişcam într-un cerc. A fost o anchetă care m-a ţinut mult în birou, nu prea spectaculoasă. Dar munca de urmărire judiciară nu presupune numai arestări senzaţionale, urmăriri în noapte, schimburi de focuri, lupte formidabile etc. Aşa e meseria noastră şi încă n-am auzit pe cineva că n-o iubeşte.

Dar să mergem mai departe. Bineînţeles că prima acţiune care îmi stătea în faţă era aceea de a vorbi cu Vameşu. L-am poftit la interogatoriu.

— De ce ai fugit din Bucureşti, domnule Vameşu ?

— Vai, domnule căpitan !... Fugit ?... E o formulă derizorie. Nici gînd să fug. Sînt astenic şi am avut nevoie de odihnă. Pot dovedi cu certificate medicale şi chiar vă rog să verificaţi...

— Ai încercat să fugi şi cînd te-a legitimat şeful de post...

— Aaaa, atunci a fost altceva... Domnule, ce mai încolo şi încoace... M-am temut un pic, mi-a fost frică. Nu ?

— Frică, de ce ?

— Cum să vă spun ?... Domnule căpitan, eu sînt un tip eminamente sincer... Ce să ne mai ascundem după deget...

— Să nu ne ascundem !

— Tocmai... După ce a început ancheta cu Adina, mi-a dat un telefon tembelul ăla de Iorgu și mi-a spus că a trăncănit în legătură cu spiritismul...

Aici, Vameșu făcu o pauză, își înțepeni ceafa firavă și privi, vulturește, prin mine. După aceea, reîncepu :

— Atunci ce mi-am zis, domnule căpitan ? „Bine, Vameșule, tocmai acum cînd noi luptăm împotriva superstițiilor, cînd facem atîtea eforturi să-l smulgem pe om din ghearele misticismului, tu te-ai apucat de spiritism ? Nu e frumos, nu e moral. Ești cel mai retrograd element. Trebuie să te dai, urgent, la fund, că altfel te înhață..." Și... m-am dat !

— Va să zică, așa stă treaba. Nu cumva motivul sperieturii dumitale era cam minor ? Doar ești om de lege, avocat...

— Am fost. M-au mîncat, tovarășe căpitan. Fript m-au mîncat. Pînă ce nu m-au văzut scos din colegiu, nu s-au lăsat. Invidii, intrigării, știți dumneavoastră. Dar bine mi-au făcut tovarășii mei ! Elementele necinstite n-au ce căuta în societatea noastră nouă. Legile contemporane ale umanității.

Mi-a sărit țandăra, dar l-am întrebat foarte liniștit :

— Domnule Vameșu, dumitale îți place teatrul ?

— Foarte mult, tovarășe căpitan, recunoscu, nepricepîndu-mă în prima clipă. Cum să nu-mi placă ? Teatrul ne educă, ne luminează, ridică nivelul cultural al maselor...

— Sînt cu totul de acord ! Dar cu mine de ce joci teatru ?

— Vai, cum mi-aș permite ?

— Asta mă întreb și eu... Dumitale ți-a fost frică de cu totul altceva... Ți-a fost frică de declarațiile pe care le putea face Tiberiu Popescu. Ai aflat că noi am reușit să-l indentificăm și...

Vameșu se sculă în picioare, cu chipul plutind într-o imensă uimire. I-am făcut semn să stea liniștit pe scaun.

— Să discutăm la obiect. Fiecare infracțiune are elementele sale constitutive, nu-i așa ?... Ei bine, în cazul dumitale aceste elemente sînt întrunite pentru dovedirea mai multor infracțiuni. Ce naiba, ai fost jurist...

Să le luăm pe rînd : articolul 549 cod penal : înșelăciune, apoi trafic de stupefiante și speculă cu medicamente, fals și întrebuințare de fals. Ajunge ?...

— O clipă, domnule căpitan !... Sînt calomnii, se exagerează groaznic, am dușmani... De la cîteva

grame de morfină vîndute, nici nu mai știu cînd, lui Tiberiu Popescu, a ieșit aici că...

— Sursa era doctorul Olteanu, nu-i așa ?

— Da, adică nu...

— Tot el procura și rețete pentru medicamente mai deosebite. Dumneata falsificai doar timbrul sec...

— O rețetă, două...

— Te-ai ocupat și de plasarea, ca să folosesc un termen decent, a unor doze dintr-un nou medicament destinat tratării ulcerului duodenal. Deși era încă insuficient experimentat și se afla în stadiul de laborator. Tot doctorul Olteanu era furnizorul. Te rog să observi — am încheiat eu — că nu ne jucăm de-a probele...

Vameșu mă privea îndobitocit, ca un pisoi care mănîncă. Într-un minut a trecut de la apatie la furie, și a început să împroaște cu acuzații în stînga și în dreapta. Trebuia să le desprind, cu multă grijă, doar pe cele veridice. Altfel, calomnia își putea întinde petele unsuroase chiar și pe locurile albe.

Pentru a limpezi definitiv cazul doctorului Olteanu îmi mai lipseau doar cîteva verigi. L-am chemat la mine pe Ovidiu, care a adus cu el un zîmbet cald și prietenos. L-am simțit că are vești și i-am luat-o înainte.

— Ia spune...

— Tovarășe căpitan, cred că am găsit ceea ce căutam de atîta vreme...

— Haide, zi !

— O oarecare Valentina Ioniță i s-a plîns sectoristului că cei din blocul de alături îi aruncă în curte tot soiul de gunoaie. În dimineața zilei de 7 și-a găsit pisica moartă...

— Ce crimă oribilă !

— Nu rîdeți ! Pisica a murit fiindcă a lins un ac de seringă aruncat în curte.

— Te rog, taci un pic. Lasă-mă să ghicesc. În blocul de alături stă și Adina Constantiniu ?

— Exact, tovarășe căpitan !

— Ovidiule, ești o comoară !... Acum ne mai lipsește numai o declarație a portarului de la bloc.

— Am și luat-o. Este înregistrată aici, pe bandă...

— Deschide magnetofonul !

După cîteva secunde, în difuzorul magnetofonului răsună limpede vocea lui Ovidiu :

— Nu vă amintiți ? În noaptea de 6 spre 7 a curs apa în bloc ?

— A curs !

— Păcat, tare păcat... În tot blocul a curs ?...

— În tot blocul, nu. De la etajul 3 în sus nu curge niciodată noaptea. N-are putere hidroforul...

— Bravo ! Îți mulțumesc, te felicit !

— Pe mine ? Felicitați mecanicul, că el nu l-a reparat. Și s-au făcut o mie de reclamații...

Am oprit magnetofonul, sub impulsul unei idei.

— Ovidiule, trebuie să organizăm, urgent, o ședință de spiritism !

Ajutorul meu a tăcut, așteptînd. El nu se mira niciodată, sau se mira numai în sinea lui.

— Îl iei pe Vameșu — am continuat eu — și convoci în locuința Adinei Constantiniu pe nenea Iorgu, cu soția și Gina Vameșu. Eu plec direct la Adina. Hai, că se face noapte...

O dată cu înserarea erau adunate în sufrageria Adinei Constantiniu aceleași persoane care au luat parte și la ședința de spiritism de care am amintit mai înainte.

Am lăsat oblonul, atît cît să se strecoare în încăpere o rază subțire de lumină și i-am propus avocatului, cu toată seriozitatea :

— Să facem o ședință de spiritism !

— Domnul căpitan glumește...

— Nu, vorbesc foarte serios ! Doar ești specialist...

— Ce specialist ?... Mîncam și eu o pîine ! Nu mi-a reușit nici o experiență.

— Cum nu ți-a reușit ? Doar spiritul bătea în podea.

— Care spirit ? Nu există spirite. Bătea nevastămea cu tocul, că are toc cui și merge...

Lucia Tonigaru sări ca arsă.

— Ia uite cine mă învață să vînd casa de la Rîmnic !...

L-am îndemnat, încă o dată, pe Vameşu :

— Să mai încercăm ! Poate, cine ştie, astăzi reuşeşti.

— Nu reuşesc, domnule căpitan. De cîte ori n-am încercat !... Stafiile, poate, că veneau altă dată, sub capitalişti. Dar acum, în regimul nostru, ce să caute ?

— Iar ai dat cu băţu-n baltă. Dar, să zicem că ai dreptate. Atunci de ce ai mai încercat în noaptea de 6 ?

Vameşu privi, stînjenit, înspre Iorgu Tonigaru.

— Ei, de ce am mai încercat. Credeam că îl pot ciupi pe Iorgu de ceva bani. La pocher nu mai mergea, că mă prinsese trişînd. De unde să ştiu eu că amărîtul are o imputaţie ?...

Iorgu se trase mai aproape de masă şi scăpă un „Ete al dracului !", plin de o sinceră uimire. Cu un ton mai autoritar, i-am cerut lui Vameşu să oficieze :

— Începe, domnule Vameşu. Te ascultăm !

Cred că avocatul era leoarcă de sudoare. Bîigui, aproape neinteligibil :

— Te chemăm, spirite al călugărului Chesarion...

L-am oprit.

— Ştii ce ? Îţi propun să nu-l mai chemăm pe călugărul Chesarion. A murit prea demult... Încearcă cu doctorul Olteanu...

Numai puţin a lipsit ca Vameşu să-şi înghită mărul lui Adam. Cineva a sărit în picioare şi a aprins lumina. Era Adina Constantiniu.

— Sfîrşiţi comedia asta sinistră, domnule căpitan ! Ce doriţi, în fond, de la noi ?

— Mai precis, de la dumneavoastră, doamnă Constantiniu !

— Şi, ce doriţi de la mine ?

— Să-mi explicaţi de ce şi cum l-aţi omorît pe doctorul Olteanu !

Lucica îi şopti îngrozită lui Iorgu :

— I-auzi, soro ! Îngheţ !

Adina făcea eforturi să-şi păstreze calmul.

— Domnule căpitan, am impresia că glumiţi în continuare...

— De loc ! Vă învinuiesc, însă, de asasinat ! Doctorul Olteanu a murit mîncînd prăjitura pe care, cu atîta generozitate, i-aţi oferit-o.

— Dar erau prăjituri care mi-au fost dăruite...

Iorgu mă trase de mînecă, explicîndu-mi :

— De ziua ei, a fost ziua ei...

L-am pus la punct, cu bunăvoinţă :

— Doamna Constantiniu este născută în ziua de 2 septembrie, nu în 6. A găsit acest pretext ca să aibă martori la primirea prăjiturilor...

Adina îmi trimise un zîmbet jenat.

— O femeie poate să-şi ascundă vîrsta, domnule căpitan...

Am privit-o în ochi. Ochii ei, pînă atunci de un verde intens, se umeziră şi luceau ca o bomboană de mentă, năclăită. Mi-a spus, mai puţin sigură de ea :

— Prăjiturile, realmente, le-am primit, domnule căpitan. A văzut toată lumea !

M-am ridicat de pe scaun. Eu vorbesc mai bine cînd stau în picioare.

— Da, doamnă ! Dar ce nu știe toată lumea e că odaia de baie dă într-un coridor, care o leagă cu intrarea de serviciu... Să recapitulăm : ați intrat în baie, ați dat drumul la robinet, ați ieșit apoi prin coridor și ați ajuns la ușa apartamentului. Vă amintiți ?... Ați sunat și v-ați întors în baie. Așa se face că atunci cînd ați deschis ușa din față, în prezența dumnealor, pe palier nu mai era nimeni.

— Dar prăjiturile ? Pe alea cine le-a mai adus, domnule căpitan ?

— Tot dumneavoastră ! Mișcarea a fost făcută de două ori, doar ca să atrageți atenția musafirilor. Cartonul cu prăjituri aștepta cuminte în frigiderul de pe coridor... Îți amintești, domnule Tonigaru, singur spuneai : „Proaspete și reci, dom'le..." Am calculat cît faci cu un taxi de la cea mai apropiată cofetărie. În nici un caz nu puteau ajunge atît de reci...

Gina Vameșu, care pînă atunci tăcuse mîlc, își șterse o lacrimă închipuită și îmi spuse rugător :

— Bine, dar ne-am otrăvit cu toții. Și Adinei i-a fost rău, doar n-a încercat să se sinucidă...

— Da ! Trebuie să vă reamintesc că Adina Constantiniu a intrat cu prăjitura ei în baie. Poate a mîncat-o, poate nu. Dar să presupunem că a mîncat-o.

Prăjiturile conţineau o cantitate minimă de otravă, atît cît să ne deruteze cercetările. După ce doamna Constantiniu s-a întors acasă a introdus cu un ac de seringă doza mortală în prăjitura rămasă...!

— Fantezie de roman ieftin din colecţia celor 15 lei, făcu Adina, în silă.

— Regret, doamnă. N-am citit această colecţie... Probabil nici dumneavoastră foarte atent, altfel nu-mi explic cum aţi putut fi atît de imprudentă, încît să aruncaţi acul pe fereastră ?... Ce dacă nu curgea apa la toaletă ?...

— E o minciună ! Vreţi să-mi aruncaţi pe umeri această acuzaţie absurdă, fiindcă n-aţi fost în stare să găsiţi criminalul. Eu ştiu cine l-a ucis pe Gabriel...

— Spuneţi, să audă şi dumnealor...

— L-a ucis nevastă-sa, cu Felix Precup !

— În primul moment m-am gîndit şi eu la Ioana Olteanu. Dar numai foarte scurt timp, pînă cînd am stabilit că dumneavoastră, cei de aici, formaţi o bandă... Singurii fără pată, dacă nu socotim imputaţia, sînt nenea Iorgu şi soţia...

Iorgu veni în faţa mea şi îmi mulţumi ca un arhiereu ce binecuvîntează :

— Să vă dea Dumnezeu sănătate ! Vindem casa de la Rîmnic şi plătesc eu imputaţia...

Avocatul avu, în schimb, o privire plină de reproşuri :

— Vedeţi ? Eu ce era să vînd ?

— Dumneata ai vîndut stupefiante și medicamentele procurate de Adina Constantiniu de la doctorul Olteanu... Gabriel Olteanu simula crize hepatice și se prefăcea că își administrează morfină ca să se calmeze. Totul a mers pînă cînd s-a internat în clinică Tiberiu Popescu. Cînd doctorul Olteanu a văzut în ce hal a ajuns omul acesta, altădată un inginer foarte capabil, i s-a făcut frică și a refuzat să vă mai furnizeze morfină. Nu v-a mai dat nici rețete și nici doze din medicamentul pe care îl experimenta colegul său Precup. Vroia să iasă din combinație, își făcuse suma... A jucat tare doctorul Olteanu ! V-a amenințat că dacă nu vă astîmpărați vă denunță. Asta i-a adus moartea. Asta și setea nepotolită de cîștiguri pe orice cale. Mai doriți vreo explicație, domnule Vameșu ?...

Avocatul arăta ca scăpat dintr-un accident de avion. Se chinui să spună ceva :

— Adina... Adina, ea știe... Eu nu am învățat-o să omoare pe nimeni...

Adina își scutură umerii a lehamite. Vorbi ca un om plictisit la culme :

— Ești și laș și prost, Vameșule !... Eu nu recunosc nimic... Sau... Recunosc tot ce vreți, mi-e totuna...

Adina Constantiniu a oftat lung și a început să plîngă. Un plîns tăcut, cu dinții strînși, cu unghiile înfipte în podul palmei. Ceilalți s-au întors cu spa-

tele la ea, făcîndu-şi fiecare de lucru, ba cu faţa de masă, ba cu un buton de la manşetă. Apoi, la fel ca în seara zilei de 6, s-a auzit soneria. Au tresărit cu toţii şi eu m-am simţit dator să-i previn că la uşă nu e vreun anonim şi nici măcar călugărul Chesarion. Pesemne, colegii mei îşi pierduseră răbdarea. Aveau dreptate, era timpul să mergem.

A mai rămas să vă spun că plînsul Adinei Constantiniu a fost numai o răbufnire trecătoare. În timpul cercetărilor, pînă la încheierea dosarului de anchetă, mi-a scos păr alb. Şi încă ceva...

Nu ştiu ce fac, în împrejurări similare, detectivii şi inspectorii din romanele poliţiste, dar în seara aceea, după arestarea Adinei şi a complicilor săi, eu m-am dus acasă şi m-am culcat. Eram tare obosit!

Asta e tot ce s-a întîmplat!...

Redactor responsabil : TUDOR POPESCU
Tehnoredactor : GABRIELA TĂNASE

Dat la cules 15.09.1966. Bun de tipar 17.11.1966. Apărut 1966. Comanda nr. 7612. Tiraj 80.140. Hîrtie Semivelină mată de 63 g/m², 700×1000/32. Coli editoriale 1,94. Coli de tipar 2. A.T. 625. C.Z. pentru bibliotecile mici 8R—93.

Tiparul executat sub comanda nr. 60 605 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București — Republica Socialistă România

Lei 1,50

EDITURA TINERETULUI